

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten

Förlängning och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till
barnfamiljer inom bostadsbidraget

Innehåll

1	Sammanfattning.....	3
2	Författningsförslag.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2024:471) om ändring i lagen (2023:907) om ändring i lagen (2023:440) om ändring i lagen (2022:1857) om ändring i lagen (2022:1042) om ändring i socialförsäkringsbalken.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken	6
3	Förlängning och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer	7
3.1	Bestämmelser om bostadsbidrag.....	7
3.2	Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget	8
3.3	Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget förlängs och trappas ned	9
4	Konsekvenser	13
4.1	Barnfamiljer med bostadsbidrag.....	13
4.2	Konsekvenser för statens budget.....	15
4.3	Konsekvenser för statliga myndigheter.....	16
4.3.1	Försäkringskassan.....	16
4.3.2	De allmänna förvaltningsdomstolarna	16
4.4	Konsekvenser för jämställdheten.....	17

4.5	Konsekvenser för barn	17
4.6	Konsekvenser för enskilda	18
4.7	Konsekvenser för kommunerna	20
4.8	Konsekvenser för Sveriges internationella åtaganden	20

1 Sammanfattning

Den stigande allmänna prisnivån har gjort att många hushåll har fått kraftigt ökade levnadsomkostnader. Inflationen har dock minskat och beräknas vara på en fortsatt låg nivå. Återhämtningen av den svenska ekonomin förväntas fortsätta under 2025. Det innebär att det svåra ekonomiska läget har mildrats och att utsikten för hushållen framöver ser ljusare ut.

Ett tillfälligt tilläggsbidrag lämnas till barnfamiljer med bostadsbidrag t.o.m. den 31 december 2024. Tilläggsbidraget lämnas månadsvis med ett belopp om 40 procent av det preliminära bostadsbidraget, dvs. som mest 2 100 kronor per månad. Tilläggsbidraget är ett stöd av extraordinär karaktär som lämnas under en begränsad tidsperiod. Bidraget ingår inte i den slutliga avstämningen av bostadsbidraget som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret.

I denna promemoria föreslås en förlängning av tilläggsbidraget t.o.m. den 30 juni 2025. Tilläggsbidraget föreslås förlängas på en nivå om 25 procent av det preliminära bostadsbidraget, dvs. tilläggsbidragets maximala belopp blir 1 325 kronor per månad. Det innebär att tilläggsbidraget kommer att trappas ned och lämnas på samma nivå som gällde under delar av 2020 och 2021 samt under perioden 1 juli 2022–30 juni 2023.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2024:471) om ändring i lagen (2023:907) om ändring i lagen (2023:440) om ändring i lagen (2022:1857) om ändring i lagen (2022:1042) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att punkt 1 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2024:471) om ändring i lagen (2023:907) om ändring i lagen (2023:440) om ändring i lagen (2022:1857) om ändring i lagen (2022:1042) om ändring i socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2.2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 97 kap. 23 a § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

97 kap. 23 a §¹

Bostadsbidrag lämnas månadsvis som tilläggsbidrag till barnfamiljer med ett belopp som motsvarar 40 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 för samma månad.

Bostadsbidrag lämnas månadsvis som tilläggsbidrag till barnfamiljer med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 för samma månad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2023:441.

3 Förlängning och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer

3.1 Bestämmelser om bostadsbidrag

Bostadsbidraget är en inkomstprövad socialförsäkringsförmån som har såväl bostadspolitiska som familjepolitiska syften. Bidraget lämnas dels till barnfamiljer, dels till ungdomar som fyllt 18 men inte 29 år och som inte har barn. Bestämmelser om bostadsbidrag finns i 95–98 kap. socialförsäkringsbalken, förkortad SFB.

Bostadsbidrag till barnfamiljer lämnas till hushåll med barn som är yngre än 18 år eller som får förlängt barnbidrag eller studiehjälp. Rätt till bostadsbidrag som barnfamilj gäller för den som har vårdnaden om barn och varaktigt bor tillsammans med barnet, på heltid eller växelvis ungefär halva tiden, och för den som med anledning av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

Barnfamiljer kan dels få ett bidrag till bostadskostnader, dels ett bidrag för att barn stadigvarande bor eller tidvis vistas i hushållet. Det senare lämnas som särskilt bidrag för hemmavarande barn, som särskilt bidrag för barn som bor växelvis och som bidrag för umgängesbarn.

Bostadsbidragets storlek bestäms av hushållets sammansättning, den bidragsgrundande bostadskostnaden, bostadens storlek och den bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag beräknas utifrån hushållets uppskattade inkomster för ett helt kalenderår och betalas ut löpande som ett preliminärt bidrag. Om den bidragsgrundande inkomsten är högre än 150 000 kronor för ensamstående föräldrar eller 75 000 kronor per person för sammanboende föräldrar, minskas bostadsbidraget med 20 procent av den överskjutande inkomsten. Även hushållets

sammanlagda förmögenhet över 100 000 kronor beaktas vid beräkning av den bidragsgrundande inkomsten. Den bidragsgrundande inkomsten ökas med 15 procent av förmögenheter som överstiger 100 000 kronor.

En bidragsmottagare är skyldig att anmäla ändrade inkomster och förhållanden till Försäkringskassan.

Slutligt bostadsbidrag bestäms för varje kalenderår under vilket preliminärt bidrag har betalats ut. Slutligt bostadsbidrag bestäms efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats av Skatteverket. Den som har haft lägre inkomster än vad som preliminärt uppgavs till Försäkringskassan får en tilläggsutbetalning med ränta. Den som uppskattade sina inkomster för lågt får betala tillbaka det belopp som har betalats ut för mycket, plus en avgift. Tilläggsutbetalning och återbetalning kommer dock bara i fråga när skillnaden mellan slutligt och preliminärt bostadsbidrag är minst 1 200 kronor under ett år.

Vid uppskattning av kostnader för bl.a. uppvärmning och hushållsel i samband med beräkningen av bostadskostnad i ärenden om bostadsbidrag tillämpas schablonbeloppen i Pensionsmyndighetens föreskrifter om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad, se 3 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:9) om beräkning av bostadskostnad i ärenden om bostadsbidrag och familjebidrag i form av bostadsbidrag.

3.2 Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget

Ett tillfälligt tilläggsbidrag lämnas till barnfamiljer med bostadsbidrag under perioden 1 juli 2022–31 december 2024. Tilläggsbidraget lämnades tidigare under perioden 1 juli–31 december 2020 och under motsvarande period 2021 med anledning av den ekonomiska situation som barnfamiljer riskerade att hamna i till följd av covid-19-pandemin. Tilläggsbidraget återinfördes under perioden juli–december 2022 med anledning av ökade levnadsomkostnader till följd av händelserna i Sveriges närområde (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:463). Det förlängdes t.o.m. den 30 juni 2023 (prop. 2022/23:1, bet.

2022/23:SfU3, rskr. 2022/23:84) och förlängdes på nytt t.o.m. den 31 december 2023 samtidigt som det höjdes (prop. 2022/23:99, bet. 2022/23:FiU21, rskr. 2022/23:254). Det tillfälliga tilläggsbidraget har därefter förlängts på den högre nivån t.o.m. den 31 december 2024 (prop. 2023/24:1, bet. 2023/24:SfU3, rskr. 2023/24:90, prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:246).

Tilläggsbidraget lämnas till den som har rätt till bostadsbidrag i form av särskilt bidrag eller umgängesbidrag enligt 96 kap. 3 och 4–9 §§ SFB (96 kap. 3 a § SFB). Tilläggsbidraget beräknas utifrån storleken på det preliminära bostadsbidraget och lämnas månadsvis. Fram t.o.m. den 30 juni 2023 lämnades tilläggsbidraget med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidraget. Under perioden juli 2023–december 2024 beräknas tilläggsbidraget med en förhöjd omräkningsfaktor och lämnas med 40 procent av det preliminära bostadsbidraget (97 kap. 23 a § SFB). Tilläggsbidraget beräknas således inte utifrån den bidragsgrundande inkomsten utan lämnas som ett separat bidrag utanför beräkningen av det ordinarie bostadsbidraget (95 kap. 4 § SFB). Tilläggsbidraget lämnas utan ansökan (110 kap. 6 § tredje stycket 7 SFB). Tilläggsbidraget omfattas inte av den slutliga avstämning som görs av bostadsbidraget efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret (98 kap. 12 § SFB). Storleken på tilläggsbidraget påverkas således inte av det slutliga bostadsbidraget.

3.3 Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget förlängs och trappas ned

Förslag: Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer ska fortsätta att lämnas t.o.m. den 30 juni 2025.

Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer ska fr.o.m. den 1 januari 2025 lämnas månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidraget för samma månad. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Det ekonomiska läget har bidragit till att många hushåll har fått kraftigt höjda utgifter. Inflationen, som under en period har varit på en hög nivå, fortsätter att minska. Statistiska

centralbyrån (SCB) noterade en inflationstakt på 2,6 procent i juli 2024 enligt KPI (konsumentprisindex). Det är lågkonjunktur i svensk ekonomi, men det pågår en återhämtning och framtidsutsikterna ser ljusare ut. År 2025 och framåt beräknas inflationen vara låg samtidigt som timlöneökningen är relativt god. Detta gör att behovet av att kompensera för hög inflation minskar framöver.

Många förmåner och bidrag följer prisutvecklingen genom att de är knutna till prisbasbeloppet, exempelvis garantipension för pensionärer med låg eller ingen inkomstpension och omvårdnadsbidraget som lämnas till familjer med barn med funktionsnedsättning. Bostadsbidraget däremot, liksom andra förmåner som lämnas till barnfamiljer som barnbidrag, flerbarnstillägg och underhållsstöd, följer inte kostnadsutvecklingen utan lämnas med nominellt fastställda belopp.

Kostnader för boende är den största enskilda utgiftsposten för många barnfamiljer. Bostadsbidraget är en inkomstprövad förmån som betalas ut till barnfamiljer med svag ekonomi. Av den anledningen är bostadsbidraget en lämplig förmån att använda för att ge ett extra ekonomiskt stöd till barnfamiljer med låga inkomster. För att minska risken att barnfamiljer inte kan betala sina boendekostnader till följd av en extraordinär situation har bostadsbidraget till barnfamiljer förstärkts med ett tilläggsbidrag. Det tillfälliga tilläggsbidraget lämnas i en följd under perioden 1 juli 2022–31 december 2024. Tilläggsbidraget lämnades under delar av 2020 och 2021 samt för perioden 1 juli 2022–30 juni 2023 med 25 procent av det preliminära bostadsbidraget och lämnas sedan den 1 juli 2023 med ett belopp som motsvarar 40 procent av det preliminära bostadsbidraget för samma månad.

Med den tillgängliga information som finns kring den ekonomiska utvecklingen förväntas inflationen vara fortsatt låg och återhämtningen av den svenska ekonomin förväntas fortsätta under 2025, vilket innebär att det svåra ekonomiska läget har mildrats och att utsikten för hushållen framöver ser ljusare ut. Tilläggsbidraget är ett stöd av extraordinär karaktär som lämnas under en begränsad tidsperiod, först under en period med covid-19-pandemin följt av en period med hög inflation. Nu när den ekonomiska utvecklingen har vänt och framtiden ser ljusare ut minskar behovet av detta extraordinära bidrag. Mot denna bakgrund bör det tillfälliga

tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag förlängas en period och samtidigt trappas ned. Tilläggsbidraget bör därför förlängas till och med den 30 juni 2025 och lämnas med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidraget för samma månad. Nedtrappningen till 25 procent av det preliminära bostadsbidraget innebär att tilläggsbidraget kommer att lämnas på samma nivå som gällde under delar av 2020 och 2021 samt för perioden 1 juli 2022–30 juni 2023.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Äldre bestämmelser om tilläggsbidrag bör dock fortfarande gälla för bostadsbidrag som avser tid före den 1 januari 2025.

4 Konsekvenser

4.1 Barnfamiljer med bostadsbidrag

Enligt statistik från Försäkringskassan var det 126 000 hushåll som tog emot bostadsbidrag i december 2023. Av dessa var den dominerande delen, 106 100 hushåll, barnhushåll, vilket motsvarar knappt 84 procent.

Den övervägande delen av barnhushållen, knappt 86 300, utgörs av hushåll med minst ett hemmavarande barn. Den vanligaste förekommande mottagaren av bostadsbidrag för barnhushåll är gruppen ensamstående kvinnor som står för 65 procent av barnhushållen. Andelen ensamstående män var 11 procent. Cirka 76 procent av barnhushållen som tar emot bostadsbidrag består således av ensamstående med barn. Knappt en fjärdedel av de barnfamiljshushåll som fick bostadsbidrag bestod av sammanboende sökande.

Tabell 1 Antal och andel hushåll med bostadsbidrag i december 2023

Hushållstyp	Antal hushåll	Andel
Hemmavarande barn	86 300	81%
Växelvist boende barn	16 200	15%
Umgängesbarn	3 700	3%
Sammanboende sökande	25 600	24%
Ensamstående sökande	80 500	76%

Källa: Försäkringskassan.

De barnfamiljer som tar emot bostadsbidrag har som grupp en annan försörjningsprofil än övriga barnfamiljer. För 84 procent av de hushåll som inte tar emot bostadsbidrag är löneinkomster den huvudsakliga försörjningen. Motsvarande siffra för hushåll med bostadsbidrag är 53 procent. Bland barnfamiljer som tar emot

bostadsbidrag är det 27 procent av de ensamstående som även får ekonomiskt bistånd. För sammanboende mottagare är siffran 33 procent. Beräkningarna är gjorda i FASIT och är en prognos för 2024. FASIT är en mikrosimuleringsmodell som beräknar effekterna av förändringar i skatte-, avgifts- och transfereringssystemen för individer och hushåll.

För hushåll som får inkomstprövade bidrag såsom bostadsbidrag uppkommer margineffekter, t.ex. när en förälder börjar arbeta eller ökar sin arbetstid. Margineffekterna medför att de ekonomiska drivkrafterna till arbete minskar, vilket kan påverka arbetsutbudet negativt. Tilläggsbidraget ökar margineffekterna något. I och med att tilläggsbidraget i allmänhet tillkommit efter det att individerna har sökt bostadsbidrag och det enbart varit tillfälligt, är sannolikheten att tilläggsbidraget kommer att påverka arbetsutbudet i någon större omfattning liten. Många mottagare av bostadsbidrag är ensamstående kvinnor med barn. Svaga incitament till arbete kan leda till lägre arbetskraftsdeltagande, vilket i sin tur kan bidra till att vissa hushåll med barn får en långvarigt låg ekonomisk standard. Risker kan vara särskilt stora för grupper som i genomsnitt har en svagare förankring på arbetsmarknaden, t.ex. utrikes födda kvinnor.

I ett kort perspektiv är det sannolikt mindre problematiskt, men i ett längre perspektiv riskerar hushåll som uppbär bostadsbidrag större risker än andra hushåll att inte komma i arbete, till följd av de höga margineffekterna. Det är betydelsefullt att fler personer kommer i arbete och klarar sin försörjning på det sättet. Personer som har ett arbete har en betydligt lägre risk för låg ekonomisk standard.

Bostadsbidrag betalas i större utsträckning ut till barnhushåll med låga inkomster, bland vilka andelen ensamstående föräldrar och utrikes födda föräldrar är relativt hög.

Att den övervägande andelen barnhushåll är ensamförälderhushåll beror inte enbart på att ensamstående ofta har låg ekonomisk standard – även om det är vanligare i den gruppen – utan även på att de individuella inkomstgränserna inom bostadsbidraget för makar eller sambor är bestämda till en nivå som motsvarar hälften av inkomstgränsen för en ensamstående förälder (se avsnitt 3.1).

Såväl inkomster och boendekostnader som storleken på hushållet påverkar hur mycket som lämnas i preliminärt bostadsbidrag. I

tabell 2 nedan visas genomsnittlig månadsinkomst och genomsnittligt bostadsbidrag per månad för olika hushållstyper.

Den genomsnittliga bidragsgrundande inkomsten i december 2023 för samtliga barnhushåll var 16 300 kronor per månad. I genomsnitt utbetalades 2 400 kronor per månad i bostadsbidrag till barnhushåll med bostadsbidrag. Den genomsnittliga bostadskostnaden för barnhushåll med bostadsbidrag var 7 600 kronor i månaden i december 2023. Notera att bostadsbidragets inkomstgränser leder till att inkomsten per person är lägre i sammanboende hushåll än för ensamstående.

Tabell 2 Bidragsgrundande inkomst och bidragsbelopp per barnhushållstyp i kronor inom bostadsbidraget, december 2023

Hushållstyp	Månadsinkomst	Bostadsbidrag
Samtliga barnhushåll	16 300	2 400
Hemmavarande barn	16 000	2 500
Växelvist boende barn	18 800	1 900
Umgängesbarn	12 700	1 900
Sammanboendehushåll	18 400	2 300
Ensamståendehushåll	15 700	2 500

Källa: Försäkringskassan.

4.2 Konsekvenser för statens budget

Den förlängning av tilläggsbidraget som föreslås innebär att Försäkringskassan ska fortsätta att lämna tilläggsbidrag till de barnhushåll som får bostadsbidrag under perioden januari till juni 2025, men på en lägre nivå. Tilläggsbidraget föreslås beräknas för varje månad med en omräkningsfaktor på 25 procent, dvs. 0,25 av det beräknade och utbetalade ordinarie preliminära bostadsbidraget. Det vill säga på samma nivå som gällde under delar av 2020 och 2021 samt för perioden 1 juli 2022–30 juni 2023, i stället för den omräkningsfaktor på 40 procent som använts sedan den 1 juli 2023. De hushåll som nås beskrivs närmare ovan. Kostnaden har beräknats med hjälp av mikrosimuleringsmodellen FASIT till att bli ca 412 miljoner kronor för anslaget bostadsbidrag. Tilläggsbidraget finansieras från samma anslag som det ordinarie bostadsbidraget.

Tilläggsbidraget har som tidigare nämnts lämnats under flera perioder sedan 2020. Kostnaden för tilläggsbidraget har minskat från 585 miljoner kronor 2020 till 463 miljoner kronor under motsvarande period 2022. Minskningen beror på ett sjunkande antal barnhushåll som tar emot bostadsbidrag. För 2023 blev beloppet högre, 1 124 miljoner kronor, både med anledning av att tilläggsbidraget betalades ut hela kalenderåret och eftersom det betalades ut med ett högre belopp under juli–december 2023 genom en högre omräkningsfaktor än vid föregående perioder. Under perioden januari till och med december 2024 beräknas kostnaden enligt Försäkringskassans senaste prognos bli 1 360 miljoner kronor.

4.3 Konsekvenser för statliga myndigheter

4.3.1 Försäkringskassan

Den föreslagna förlängningen av tilläggsbidraget bedöms innebära vissa administrativa och ekonomiska konsekvenser för Försäkringskassan. Försäkringskassan ska fortsätta att beräkna och betala ut tilläggsbidraget i ett stort antal ärenden. Eftersom det inte krävs en ansökan för att få tilläggsbidraget bedöms inte förslaget leda till en mer omfattande handläggning hos Försäkringskassan. Förlängningen bedöms inte kräva några omfattande åtgärder avseende myndighetens it-system, utan tidigare utvecklade system kan användas även fortsatt. Nedtrappningen till 25 procent av det preliminära bostadsbidraget innebär att tilläggsbidraget kommer att lämnas på samma nivå som gällde under delar av 2020 och 2021 samt för perioden 1 juli 2022–30 juni 2023.

Sammantaget bedöms Försäkringskassans ökade administrationskostnader med anledning av förslaget som mycket begränsade och därmed rymmas inom ram.

4.3.2 De allmänna förvaltningsdomstolarna

Beslut om tilläggsbidrag inom bostadsbidraget kan i försumbar omfattning antas komma att överklagas till de allmänna förvaltningsdomstolarna. Beslut om tilläggsbidrag är gynnande. Det kan inte uteslutas att hushåll utan barn i något fall ansöker om

tilläggsbidrag eller att Försäkringskassans beräkning av tilläggsbidraget till barnfamiljer överklagas i enstaka fall. Det har inte framkommit att antalet begäran om omprövning eller överklaganden har ökat till följd av införandet av tilläggsbidraget. Förslaget torde således komma att medföra mycket få tillkommande mål hos domstolarna. Förslaget bedöms därmed inte ge upphov till kostnadsökningar för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

4.4 Konsekvenser för jämställdheten

Förslaget förväntas påverka jämställdheten i mindre utsträckning. Tilläggsbidraget gäller under en begränsad period. Det är fler kvinnor än män som är mottagare av bostadsbidrag i dag och därmed kommer även tilläggsbidraget i större utsträckning att nå hushåll med kvinnor med försörjningsansvar än hushåll med män med försörjningsansvar. Av de ensamstående hushållen står kvinnorna för 85 procent. Tilläggsbidraget innebär därför att fler kvinnor än män med försörjningsansvar får en något förbättrad ekonomisk situation.

4.5 Konsekvenser för barn

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) ska barnet ses som en individ med egna rättigheter. Barnkonventionen har fyra grundprinciper: skydd mot diskriminering (artikel 2), barnets bästa (artikel 3), rätten till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6), samt åsiktsfrihet, delaktighet och rätten att bli hörd (artikel 12). Principerna ska vara vägledande vid tolkningen och tillämpningen av övriga bestämmelser i konventionen, men har också en självständig betydelse. Tilläggsbidraget innebär att vissa föräldrar får en förbättrad ekonomisk situation på kort sikt, vilket också bör innebära en förbättring för berörda barn på kort sikt.

4.6 Konsekvenser för enskilda

Tilläggsbidraget för barnhushåll som tar emot bostadsbidrag innebär positiva eller inga konsekvenser för olika typer av hushåll med bostadsbidrag på kort sikt. Samtliga barnhushåll med bostadsbidrag kommer att få ett tilläggsbidrag och därmed ett högre totalt bidrag med förslaget. Detta kan exempelvis innebära ett minskat behov av ekonomiskt bistånd från kommunen. När det gäller hushåll med försörjningsstöd kan den ekonomiska situationen förbli oförändrad eftersom det ekonomiska biståndet minskas i samma utsträckning som tilläggsbidraget höjer bostadsbidraget. Tilläggsbidraget kan dock bidra till att fler familjer kan klara sin försörjning utan ekonomiskt bistånd från kommunen. Ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd består av riksnormen, som är en miniminivå för de behov som normen ska täcka samt faktiska skäliga kostnader för bl.a. boende och hushållsel. Hushåll med ekonomiskt bistånd får därmed sina faktiska skäliga kostnader för bl.a. boende och hushållsel täckta av biståndet. Riksnormen inom försörjningsstödet fastställs årligen och grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar samt på regeringens prognos för konsumentprisindex (KPI) för innevarande år. För 2024 har regeringen faställt riksnormen till 8,7 procent högre än 2023 års riksnorm. År 2023 höjdes riksnormen med 8,6 procent. Det kan jämföras med höjningen av riksnormen mellan exempelvis år 2021 och 2022 då höjningen var 1,6 procent.

Under 2023 betalades enligt Försäkringskassan tilläggsbidrag ut till 141 100 hushåll, vilket är 12 800 fler än 2022. Under 2023 var det 7 761 mottagare som efter avstämning fick betala tillbaka bostadsbidraget i sin helhet utan att behöva betala tillbaka det tillfälliga tilläggsbidraget. Inte heller de som fick för mycket i preliminärt bostadsbidrag blev återbetalningsskyldiga för tilläggsbidraget. Motsvarande gällde de som fick för lite i bostadsbidrag. De fick inte någon tilläggsutbetalning för tilläggsbidraget.

För 2025 beräknas det genomsnittliga preliminära månadsbeloppet för barnhushåll bli 2 700 kronor i månaden. Det skulle ge ett snittbelopp för tilläggsbidraget på 680 kronor per månad under perioden januari–juni 2025. I Försäkringskassans prognos från juli 2024 antas cirka 100 000 barnhushåll, i genomsnitt få bostadsbidrag

under 2025. I tabell 3 visas hur olika typfall av hushåll påverkas av tilläggsbidraget.

Tabell 3 Effekt av tilläggsbidraget för olika typfallshushåll, ensamstående, kronor per månad

Antal barn	Boende-kostnad	Bostadsbidrag idag	Bostadsbidrag inkl. tillägg	Summa tilläggsbidrag/höjd disponibel inkomst*
1	5 500	3 400	4 300	900/0
2	6 800	4 200	5 300	1 100/0
3	7 700	5 200	6 500	1 300/0

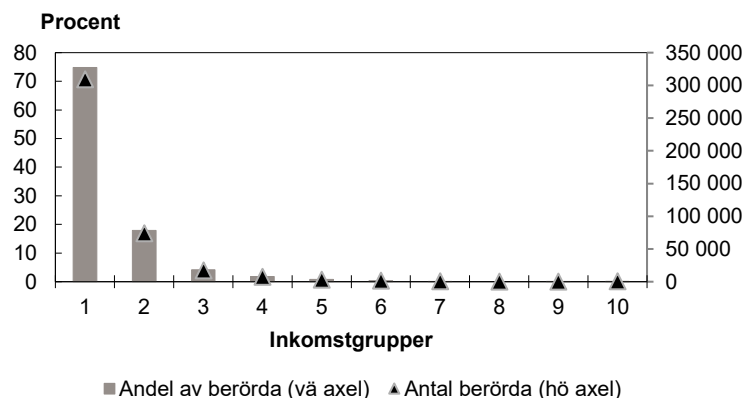
* Tilläggsbidraget för ett hushåll utan inkomst fastställs enligt tabellen ovan, men för denna grupp med ekonomiskt bistånd blir det inte någon skillnad i disponibel inkomst. För de andra typfallen är tilläggsbidraget samma som ökningen av den disponibla inkomsten.

Källa: Socialdepartementets beräkningar.

Inkomstfördelningsanalys

De individer som bor i hushåll som berörs av förslaget om förlängt tilläggsbidrag tillhör dem med allra lägst inkomster (se figur 1) Av de som omfattas kommer 75 procent av individerna finnas bland den tiondel som har lägst ekonomisk standard. Sammanlagt kommer 93 procent av de berörda återfinnas i de två lägsta inkomstgrupperna. Av det sammanlagt utbetalda tilläggsbidraget kommer 80 procent tillfalla individer i den lägsta inkomstgruppen och 97 procent kommer tillfalla individer i de två lägsta inkomstgrupperna.

Figur 4 Andel av berörda i respektive inkomstgrupp, 2024

Källa: Socialdepartementets beräkningar i FASIT prognos 2024, MSTAR 2022 SCB.

4.7 Konsekvenser för kommunerna

En förlängning av tilläggsbidraget till barnhushåll med bostadsbidrag enligt förslaget beräknas uppgå till 412 miljoner kronor. För hushåll som samtidigt får ekonomiskt bistånd från sin kommun kommer ett höjt bostadsbidrag att leda till att det ekonomiska biståndet sänks i motsvarande grad.

Kostnaden för ekonomiskt bistånd beräknas bli 113 miljoner kronor lägre under 2025. I övrigt förväntas inte förslaget innebära några konsekvenser för kommunernas handläggning av ekonomiskt bistånd eftersom uppgift om att bostadsbidrag har lämnats redan finns tillgänglig via en digital tjänst och där ingår tilläggsbidraget i posten för bostadsbidrag.

4.8 Konsekvenser för Sveriges internationella åtaganden

Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten och med Sveriges övriga internationella åtaganden.